Nro 44
D. 15. Lutego.
CZWARTEK.
ROK 1827.

KURJER Warszawski

WSPOMNIENIA.

Zgon Józ: Szymanowskiego Poety 1801.

NOWOŚCI WARSZAWSKIE.

Wiadomości Kupieckie donoszą, że napoczątku bieżącego miesiąca cena zboża w *Anglji*, znowu się podniosła.

Doszła tu wiadomość, że d. 30 z. m. ś. p. W. JP. *Karól Górski* b. Szambelan Króla *Stanisława Augusta*, przeżywszy lat 69, przeniosł się do wieczności, w swych dziedzicznych dobrach *Piotrowie.* Liczni przyiaciele opłakuią zgon tego zacnego obywatela.

940 Słuchaczów znajdowało się wczoraj na Koncercie JPani *Meierowej*, rzęsistemi oklaskami okrywaiących iej śpiew, mianowicie po pięknej Arji kompozycji P. *Soliwy* pierwszy raz słyszanej w tej stolicy, i po wielkiej arji *Kopciuszka* z opery *Rossyniego.* JPani *Meierowa* ma wrócić do *Warszawy* w końcu Czerwca; wyieżdża po iutrze do *Wilna*, dokąd także udaie się JPani *Szymanowska*, wprzeiezdzie do *Petersburga.*

Z wielu Parafji Królestwa Polskiego donoszą, że tych zapust śluby małżeńskie zawieraią się przez nierównie większą liczbę osób, iak było od lat kilku.

Od nieiakiego czasu, bardzo wiele *Kuropatw* przywożą ze wsi do *Warszawy* na sprzedaż. Można kupić *Kuropatwę* za złoty. R. 1790 na redutach tutejszych zwykła cena Kuropatwy była *Dukat.* — Amatorowie *Kwiczołów* skarżą się, że tej zimy nierównie mniej ich dowożą iak zwykle.

Dziś zimna stopni 13.—Gospodarze wiejscy po większej części utrzymuią, że przez resztę *Lutego* i prawie cały *Marzec*, mrozy trwać będą.

NOWOSCI ZAGRANICZNE.

Minister wojny państwa *Francuzkiego*, oznajmił Posłowi *Szwajcarskiemu* przy dworze *Paryzkim*, o wyjściu brygady gwardji *Szwajcarów* pod d. 12 z. m. z *Madrytu.* — Donoszą z *Szwajcarji*, iż liczba ludzi którzy przez zbyteczny śnieg utracili życie, wynosi w iednej tylko wsi do 80 osób, z których 50 w iednym dniu pochowano. — Gazeta *Kurjer Francuzki*, wymienia nowe Ministerjum w tem państwie, w następuiącym składzie: Pieczętarstwo koronne miał otrzymać P. *Portalis*, Marynarkę P. *Portal*, Ministrem oświecenia i religji Arcy Biskup *Bordo*, Ministrem spraw wewnętrznych P. *Martinjak*, a Ministrem spraw zewnętrznych i przewodnictwo w radzie stanu zatrzymał sobie P. *Willel.* Względem Ministerjum skarbu i dworu Królewskiego, dotąd ta gazeta nic nie donosi. — Odebrane wiadomości o zwycięztwach wojska *Konstytucyjnego* w Portugalji nad powstańcami, takie uczyniło wrażenie w giełdzie *Paryzkiej*, że obligi *Portugalskie*, które były iuż spadły, znacznie podniosły się w cenie. — Donoszą z *Madrytu*, że Margrabia *Szawes* od czasu odniesionej klęski, ciągle był ścigany w prowincji *Trassosmontes*, którą nakoniec opuścić był przymuszony, udawszy się przez *Szawes* na granice *Hiszpańską*; wczasie cofnienia się

ku *Hiszpanji*, napisał Margrabia *Szawes* do dowódcy *Hiszpańskiego* twierdzy *Monterej*, (leżącej nad samą granicą *Galicji*) zapytując się, czyli z swoiem wojskiem przyięty będzie na ziemi *Hiszpańskiej*, a gdy odebrał przeciwną na to odpowiedź, cofnął się niebawnie ku *Hiszpanji*. W nocy z dnia 16 na 17 z. m. przybył do *Madrytu* Kurjer nadzwyczajny z depeszami od P. *Nawaro Eugeia* do rządku *Hiszpańskiego*, w których ten doniosł, iż od czasu pobieia Margrabiego *Szawes*, liczba powstańców *Portugalskich*, którzy szukaią schronienia w *Galicji*, corazbardziej powiększa się, przeto upraszał rządu o instrukcję, iakim sposobem ma sobie postąpić ztemi powstańcami. Dowódcy powstańców w *Sylweirze* nie lepiej się powiodło, gdyż został dwa razy pobity przez wojsko Konstytucyjne i iest ciężko raniony w nogę.—Mianowanie Marszałka Angielsk: najwyższym Dowódcą wojska Portugalskiego, było powodem do najmocniejszych opozycji. Dekret mianowania tegoż Marszałka, był iuż od kilku dni podpisany przez Królewne *Reientkę*, iednak Margrabia *Walencja* tymczasowy Minister wojny, wzbraniał się go podpisać; także Jenerał Portugalski *Daun* oświadczył iż niebawnie weźmie uwolnienie od służby, ieżeli cudzoziemiec dowodzić będzie wojskiem ojczystem. Rozeszła się pogłoska, że Marszałek *Beresford* ma na powrót udać się do *Anglji*, inne zaś wiadomości utrzymuią, iż koniecznie otrzymać musi dowództwo wojska Portugal: — Donoszą z *Londynu* że Xiąże *Polinjak* Poseł *Francuzki* przy dworze *Angielskim*, w krótce wróci do tej stolicy, co iest znakiem że P. *Willel* utrzymał się na swoiem urzędowaniu, oraz że rząd *Francuzki* w czasie gdyby przyszło do istotnej wojny między *Hiszpanją*, a *Anglją* i *Portugalją*, to państwo zachowa neutralność. —D. 1 b. m. w *Gandawie* pewna Pani przybywszy do loży tamecznego teatru na 4 piętro, w czasie gdy sala ieszcze niebyła zupełnie oświeconą, mniemała iż przesadza nogę przez ławkę będącą w loży, niezważaiąc iż przesadziła ią przez zewnętrzną balustradę, co było powodem że spadła na parter zgruchotawszy obie nogi. — Dnia 11 b. m. przybyło do *Lisbony* 11 okrętów transportowych, na których się znajdowały iazda i piechota *Angielska*.—Utrzymuią że żołd najwyższego dowódcy wojska Angielskiego wynosi rocznie 560,000 złp:, wyrachowano przeto że roczny dochód Xięcia *Welingtona* wynosi teraz 4 miljony złp. — W *Londynie* odebrano wiadomość z *Lisbony* dnia 13 z. m. że wojsko Angielskie za kilka dni rozpocznie ważne działania woienne w tem państwie, oraz że Marszałek *Beresford* miał popłynąć z *Lisbony* do *Londynu*, zapewne dla oddania raportu Królowi Angielskiemu o stanie politycznym i woiennym w *Portugalji*.

W świeżo wyszłym Nrze 1szym *Dziennika podróży*, znajduie się wiele ciekawych wiadomości. Umieszczamy wyiątek z opisu *Kolumbji*: »Mieszkańcy równin *Orenoki* i *Apury*, maią charakter żywy i namiętny, który nawet w miastach daie się ieszcze postrzegać. *Dzicy* nie posiadaią ani łagodności *niewolników*, ani śmiałości *ucywilizowanych*. Żyiąc z rybołostwa i polowania, mało maią takich potrzeb którychby w tej samej chwili zaspokoić nie mogli. Obdarzeni dzikością i nieugiętą odwagą, zakrwawiaią ustawicznemi wojnami tę część kuli ziemskiej na której los ich umieścił. Każdy lud podlega w przypadku wojny naczelnikowi zwanemu *Kacykiem*, *Kwebi*, *Tiwa*, albo *Kwayiro*, podług dyalektu narodowego. Naczelnictwo to nie iest dziedziczne, ale wybieralne i trwaiące tak długo, iak tego wyma-

gaią okoliczności, które do niego były powodem. Rzadko inaczej otrzymać ie można, iak postraszliwych próbach. Nie są to czyny waleczności, ale cierpliwości; nie żądaią oni aby kandydat był wstanie gotowości do boiu, lecz aby był zdolnym do cierpienia. Musi on się sposobić do wyższego stopnia przez długie poszczenie; następnie zbieraią się starcy, każdy z nich odlicza mu grubym biczem trzy bolesne razy, tak, iż całe ciało iego ranami iest okryte. Gdyby zaś podczas tej operacji najmniejszy znak niecierpliwości lub boleści okazał, byłby zhańbiony i odrzucony na zawsze iako niegodny zaszczytu którego pragnął dostąpić. Po chwili spoczynku cierpliwość Kandydata nowym okrutniejszym ieszcze podlega próbom. Kładą go pod szałasem z rękami mocno związanemi i rzucaią na niego mnóstwo niezliczone iadowitych mrówek, których ukąszenia sprawiaią dotkliwe bole i gwałtowne zapalenie. Sędziowie męztwa iego stoią do koła szałasu, kiedy tymczasem okrutne owady przyczepiaią się do wszystkich części iego ciała; lecz to wszystko nie iest ieszcze dostatecznem do ustanowienia zupełnego stopnia zasługi, iakiej od niego wymagaią. Pozostaie ostatnia próba, straszliwsza iak wszelkie inne którym podlegał. Zawieszaią go na nowo w szałasie i okrywaią liściami palmowemi. Rozniecaią potem pod nim ogień, tak urządzony, aby ten nieszczęsny czuł gorąco, i ogarniony był dymem. Chociaż przypieczony i, zaduszony dymem, powinien on ciągle też samę zachować nieczułość. Wielu z poddaiącym się próbom takim ginie w męczarniach, ale ci co ie przetrwaią mężnie, zyskuią oznaki nowęj godności swoiej, i są odtąd uważani za istoty wyższej natury.»—Wyiątek z opisu niedawno poznanego Ludu *Planów*, zamieszkałego wczęści północno wschodniej *Pegu*. »*Planowie* wyznaią religją *Buddchy*, i tak iak wszystkie pokolenia tego wyznania, palą ciała umarłych. Maią oni iednakże zwyczaie, które im są właściwe, a których przykładem może być małżeństwo dosyć szczególnym zawierane sposobem. Kobiety nie są zamykane. Młodzieniec może osobiście starać się o pozyskanie wzaiemności przedmiotu uczuć swoich. Skoro mu się zdaie, że dziewczyna którą kocha dzieli iego przywiązanie, upatruie sposobności złożenia przed nią na ziemi swoiej srebrnej bransoletki. Jeśli ią podniesie, kochanek uważa to naówczas za przyiazną sobie odpowiedź, i stara się natychmiast o przyzwolenie rodziców młodej osoby, na połączenie się z ich córką. Przyzwolenie to iest wstępem do uczty, na kterej zastawiaią mianowicie drób, mięso bawołu i wołu, zwierzynę wszelkiego rodzaiu, mięso z małych i wielkich szczurów znajdowanych pod korzeniami bambusu, które gryść lubią. Uczta trwa dzień cały, dwa dni lub więcej, stosownie do zamożności rodzin, i kończy się obfitem spełnianiem mocnego napoiu, pędzonego z ryżu, sposobem podobnym prawie do tego iakiego używaią Chińczycy do dystyllowania swego *samsoo*. Ponieważ Planowie uważaią małżeństwo tylko za umowę cywilną, nie używaią przeto kapłanów do dopełnienia obrządku. Gdyby nawet inaczej było, to iest gdyby uważali małżeństwo za akt religijny, co mogło być kiedyś, wnosząc z ich modłów, iakiemi wzywaią wyższych potęg w czasie obrzędu ślubnego, nie mógłby przecież Kapłan błogosławić zaślubin, Kapłanom albowiem *Buddchy* nie wolno iest mówić do kobiety lub się w iej towarzystwie znajdować.»

DONIESIENIA.

Dnia 12 t. m. w Teatrze w Parterze, zostawiono małą Perspektywkę, białemi perełkami ozdobioną; uprasza się znalazcy o oddanie do Drukarni Kurjera, za nagrodą.

W mieście Karczewie Stajnia długa łok: 137, szeroka, łok: 16 1/4, wysoka łok: 6, gątami pokryta i Ujeżdżalnia długa łok: 50, szeroka łok: 20, wysoka łok; 6, także gątami pokryta. Te budowle wybudowane w r. 1818 i 19 z nowego dobrego rżniętego drzewa, zabespieczone w Towarzystwie Ogniowem złp. 17,975. są dziś z wolnej ręki (z obowiązkiem zabrania onych z miejsca) za bardzo umiarkowaną cenę do sprzedania, a że miasto Karczew leży nad brzegiem Wisły, przeto wspomnione budowie bardzo tanio wodą do Warszawy mogą być spuszczone, a tem samem zbyt awantażownem nabyciem dla potrzebuiących dobrego i suchego drzewa do rożnych robot lub budowli. Życzący takiego nabycia, raczą się udać do handlu Skur, w domu Nr 18 przy ulicy Sto Jańskiej.

Podaie się do Publicznej wiadomości, iż Aukcja na Effekta, iako to: Komody, Kanapy, Stoły, Krzesła i t. p. tu w Warszawie przy ulicy Sto Jańskiej Nr 31, w dniu 16 m. i r. b. o godzinie 11tej zrana, za gotowe pieniądze więcej daiącemu odbędzie się.

Andrzej Tryllerowicz Komornik.

☞ Niżej podpisany ma honor donieść Sza: Publi:, iż otrzymał transport z zagranicy następuiących artykułów, iako to: Szkieł do okularów i lorynetek w wszelkich gatunkach, Termometrów do używania w pokoiu, iako też Lutrometrów, Alcoholometrów; również w Handlu podpisanego dostać można Atramentu do znaczenia bielizny, Krzesiwek chemicznych, niemniej przyjmuią się wszelkie reperacje wyżej wymienionych i innych technicznych artykułów. Obstalunki któreby w tych przedmiotach czyniono, z akuratnością dopełniane będą. — W domu pod Nrem 477 przy ulicy Nowo-Senatorskiej w Biórze technicznem.

C. L. Ehestaedt.

Dnia 16 b. m. i r. o godzinie 9 zrana przy ulicy Bugaj Nr 215, sprzedane będą przez publiczną Licytacją prawnie zaięte ruchomości, iako to: Szafy, Komoda, Kantorek, Stoły, Kanapa, Krzesła i inne. — Zaś o godzinie 3 z południa przy ulicy Chłodnej Nr 930, Łożka, Warsztaty i różne naczynia Stolarskie, Szafa, Zegar, Deski, Bale i inne za gotowe pieniądze.

T. Szaniawski K. T.C.W.M.

Dom do sprzedania, wśród miasta położony, z ogrodem i obszernym placem 90 łok: długości, od frontu, na korzystnem miejscu sytuowanym, przynosi rocznego dochodu 18,000 zł: Życzący sobie nabyć lub ulokować kapitał stotysięczny w Listach Zastaw: lub w srebrze; może się zgłosić do handlu Korzennego P. Sommera w pałacu Potkańskich przy ulicy Długiej, a tam otrzyma dalszą informacją.

☞ Od Wielkiej Nocy do naięcia obszerny Sklep z stosownem mieszkaniem, piwnicą i innemi wygodami, przy ulicy Wierzbowej na rogu ulicy Senatorskiej Nr 473 Lit: C. Wiadomość u Gospodarza w tymże domu.

☞ Przy konsystuiącym w mieście Knyszynie, Obwodzie Białostokskim, Łucko-Grenadjerskim Pułku, potrzebny iest Kapelmajster. Bliższą wiadomość o warunkach powziąść można przy ulicy Leszno Nro 733 u W. Masłowa, Kapitana Gwardji Wołyńskiej.

Partja Szyszek do fabryki sukna używanych, znajduie się do sprzedania. Wiadomość w Kantorze Dykierta.

Ktoby sobie życzył Posadzki dębowej, dobrze zrobionej na kilka Pokoiów, za pomierną cenę, dowiedzieć się może u Rządcy domu w Hotelu Angjelskim Nr 613 przy ulicy Wierzbowej.

Pod rogatkami Ząbkowskiemi przy trakcie tegoż nazwiska, około M. S. Warszawy; iest do wydzierżawienia na 2 lata Browar Szmulowski zwany, w którym to Browarze i w tych czasach piwo zbytkowe fabrykuie się; ktoby więc miał chęć takowy Browar wziąść w dzierżawę, w każdym dniu zgłosić się może do Pałacu przy ulicy Marszałkowskiej pod Nr 1372 a u Murgrabiego o warunkach dzierżawy w tym względzie potrzebnych, dowiedzieć się będzie można.

W Hotelu Drezdeńskim w stancji pod Nr 16, znajduią się Minogi Elblągskie na achtelki i beczki do sprzedania.

Summa 11,000 złp. w Rublach Rossyjskich i w złocie iest do wypożyczenia na pierwszą Hypotekę Domu w Warszawie za miernym procentem i dogodnemi warunkami. Życzący takowej pożyczki zechce w krótkim czasie zgłosić zię w zamieszkaniu Mecenasa Jzdebskiego przy ulicy S. Jańskiej pod Nr 8, na pierwszem piętrze.

W Wdztwie Mazowieckiem, w Obwodzie i mieście Kutno, iest Apteka Józefa Mrozowskiego, czynna bez domu, z wolnej ręki do sprzedania każdego czasu za gotowe pieniądze.

☞ Pierwszy transport swieżej Wyziny Krymskiej, nadszedł do Handlu pod Nr 592, do Domu po XX. Paulinach. —

Kryłów.

Teatr. Jutro w Teatrze Naro: nie będzie widowiska. — w Saskim Pałacu widowisko francuzkie.